

суперечлива макроекономічна ситуація в країні і недостатній рівень регулювання як на державному, так і місцевому рівнях фінансово-економічних процесів в сільській економіці не дозволяє її суб'єктам (передусім аграрному сектору економіки) підвищити рівень прибутковості, забезпечити стабільність створення агропродовольчих ланцюгів доданої вартості, їх перехід на більш високий рівень розвитку. При цьому притаманна COVID-ному етапу функціонування сільської економіки нова економічна реальність і нормальність в тому числі реалізації завдань реформи децентралізації не виключає проривних можливостей для сільськогосподарського виробництва, а лише мотивує до пошуку найбільш ефективних і актуальних рішень в системі виробничо-економічних відносин як в середині сільської економіки, так і за її межами.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Петруха С. В. Державне антикризове регулювання аграрного сектору економіки України. Київ : ЦУЛ, 2018. 521 с.
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 5.08.2020 № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.

Сергієнко Анна

студентка

Дворник Інна Володимирівна

к.е.н., старший викладач кафедри аграрної економіки

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

Україна

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

На сьогодні в наукових колах беззаперечним є той факт, що економічне зростання в Україні неможливе без активізації інноваційної діяльності, в тому числі в аграрній сфері. Остання є визначальною в економіці країни, тому її розвиток повинен будуватися на сучасних досягненнях науки й техніки, що

можливо тільки із впровадженням і поширенням інноваційної діяльності в сфері аграрного виробництва.

Однією з головних причин низької інноваційної активності вітчизняних аграрних підприємств можна визнати брак фінансових ресурсів. Разом з тим, навіть наявні ресурси у прибуткових підприємств використовуються не завжди ефективно та не спрямовуються в інноваційну діяльність. Останнє можна пов'язати з недостатнім рівнем інвестиційного попиту на інновації у підприємств. Відсутність попиту на інноваційні стратегії означає не що інше, як відсутність мотивації до інновацій з боку власника. Інновації для власника підприємства пов'язані з певними витратами та ризиком і є привабливими тільки тоді, коли сприяють зростанню доходу.

Крім того, наявні проблеми інноваційної діяльності вітчизняних підприємств не можна зводити тільки до дефіциту фінансових ресурсів. Перешкодами стають неефективна законодавча, правоохоронна, судова влади, їх асиметрія; існуючий господарський порядок, що створює додаткові витрати інноваційної діяльності та є несприятливим до інновацій; високі трансакційні витрати інноваційної діяльності; домінування короткострокових інтересів над довгостроковими у господарюючих суб'єктів; брак інфраструктури та кадрів для інноваційної діяльності.

В епоху інформаційного суспільства запорукою та однією із найважливіших умов ефективного впровадження інновацій у діяльність аграрних підприємств виступає вимір і оцінка потоків знань та інформації, серед яких:

- взаємодія між аграрними підприємствами (спільна дослідницька діяльність та інша технічна співпраця);
- взаємодія між аграрними підприємствами, університетами та державними установами;

– поширення технологій (впровадження новітнього устаткування, розробок, інноваційних ідей тощо);

– мобільність робочої сили (рух людей і знань, носіями яких вони є).

Суттєвим важелем для впровадження системи заходів щодо активізації інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств є механізм державного стимулювання. Він включає такі впливові елементи державної підтримки, як:

– надання пільгового оподаткування для аграрних підприємств, за умови оформлення відповідного інноваційного проекту (для тих, які впроваджують інновації вперше знизити загальне оподаткування на 20% терміном на 3 роки, або до моменту отримання результату впровадження інновацій; для тих, які впроваджують інновації протягом 3-5 років і мають завершені інноваційні проекти, знизити загальне податкове навантаження на 30% на період впровадження інновацій);

– надання пільгових кредитів венчурним фондам для фінансування впровадження інновацій у діяльність аграрними підприємствами;

– надання субсидій аграрним підприємствам для залучення у діяльність науковців;

– запровадження державного страхування впровадження інновацій у діяльність аграрних підприємств;

– покладання на місцевий або державний бюджети (в залежності від масштабу інновації) витрат на оформлення патентів на винахід;

– підготовка висококваліфікованих кадрів на основі створення ефективного механізму відпрацювання та просування інновацій у виробничу, а також навчальну практику для їх освоєння студентами-аграріями;

– залучення до процесу інвестування аграрної сфери іноземних і вітчизняних інвесторів шляхом забезпечення стабільної економічної ситуації;

– уведення ринку земель, створення аграрного банку;

– створення сучасної системи інформаційно-консультаційного й інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності, яка повинна включати спеціалізовані організації у вигляді загальнодержавних і регіональних галузевих інвестиційно-інноваційних фондів, технологічних і науково-освітніх альянсів, технополісів та інших структур, а також мережу закладів, що надаватимуть кваліфіковані консультаційні та інженерні послуги щодо можливостей розвитку аграрних підприємств на інноваційній основі;

– удосконалення системи відбору інноваційних проектів (проводити глибоку економічну експертизу, оцінюючи показники ефективності та ризики);

– узгодження інтересів науково-дослідних установ, виробників аграрної продукції та держави;

– формування ефективної системи фінансування прикладних розробок, орієнтованих на швидку віддачу, за рахунок державного бюджету з метою наближення їх результатів до потреб практики, посиливши відповідальність чиновників шляхом контролю за витрачанням бюджетних коштів;

– створення умов для зростання ринкового попиту на інновації в аграрному виробництві;

– сприяння розвитку конкурентного середовища.

Таким чином, у рамках стимулювання розвитку інноваційної діяльності аграрних підприємств, наявні в даній галузі ресурси необхідно спрямувати на:

– здійснення моніторингу інноваційної діяльності та інноваційних прогнозів основних напрямів освоєння науково-технічних досягнень у сільському господарстві на перспективу;

– скорочення технологічних витрат виробництва, реалізацію енергозберігаючих технологій, екологічних програм;

– створення системи комплексної підтримки інноваційної діяльності;

– розвиток інфраструктури інноваційного процесу;

- формування інформаційно-консультаційного забезпечення інноваційної діяльності товаровиробників;
- активізацію співробітництва на державному і міжнародному рівнях усіх зацікавлених сторін інноваційного процесу;
- інноваційне оновлення матеріально-технічної бази підприємств;
- реалізацію проектів, спрямованих на впровадження у виробництво прогресивних науково-технічних розробок і технологій, освоєння випуску наукомістких видів продукції;
- розширення науково-дослідних робіт і підвищення наукоємності виробництва тощо.

Список використаних джерел:

1. Дурицька Г. В. Формування стратегії ефективного розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств. *Регіональна економіка*. 2013. № 4. С. 250-254.
2. Кириченко Н. В. Механізм активізації впровадження інновацій у діяльність аграрних підприємств. *Агросвіт*. Дніпро : ДДАЕУ, 2015. № 2. С.55-61.
3. Кравченко М. В. Механізми впровадження інноваційних технологій у виробництво аграрного сектору. *Інноваційна економіка*. Дніпро: ДДАЕУ, 2020. № 7-8. С.158-164.
4. Олійник О. В., Сідельнікова І. В. Інноваційна діяльність: особливості розвитку і активізації в аграрному виробництві. *Збірник наукових праць «Економіка»*. Харків: ХНПУ, 2017. № 17. С.73-82.
5. Шмаленко Я. В. Формування зовнішньоекономічної стратегії підприємства. *Держава та регіони*. 2013. № 3. С. 270-277.

Смірнова Зоя

студент

Іванова Тетяна Миколаївна

к.е.н., доцент

Київський національний університет будівництва і архітектури

м. Київ

Україна

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ